

UVOD

Istorijski posmatrano, uvijek je postojala tendencija za komparaciju između ljudi, društava, preduzeća, pa čak i kompletnih privreda. Za razliku od ljudi koji se mogu vizuelno porediti, zemlje i njihove privrede se porede na osnovu makroekonomskih pokazatelja. Svaki od pokazatelja ima svoju ulogu u prikazivanju snage određene zemlje i nivoa njenog razvoja, te se na osnovu toga može porediti i sa drugim zemljama.

Imajući u vidu da svaka zemlja ima određenu specifičnost, može se reći da pri sagledavanju pokazatelja treba uzeti u obzir razloge nastanka i evidentiranja takvih trendova. Na primjer, zemlje kao što su Crna Gora, Italija i slične zemlje, kao jednu od osnovnih kategorija u strukturi bruto domaćeg proizvoda imaju turističku djelatnost, te prihode ostvarene po tom osnovu. Sa druge strane, brojne zemlje u platnom bilansu imaju transakcije po osnovu eksterne radne snage, te je na primjer prisutan trend migracija stanovništva iz zemalja zapadnog Balkana u zemlje zapadne Evrope u cilju zaposlenja, pri čemu onda zemlje zapadne Evrope dostavljaju doznake zemljama zapadnog Balkana i slično.

U ovom radu osnovni cilj je na osnovu pet pokazatelja koji obuhvataju bruto domaći proizvod, nezaposlenost, stanje platnog bilansa, obrazovni sistem i zdravstvenu zaštitu uporediti tri zemlje različite snage – Crnu Goru, Norvešku i Italiju.

Predmet rada, kao što je navedeno su ključni makroekonomski pokazatelji i njihova međusobna komparacija, sa posebnim osvrtom na pokazatelje po glavi stanovnika.

Rad je podijeljen na tri cjeline. U prvom dijelu rada, biće objašnjen pojam privrede, privrednog sistema i privrednog razvoja. Ovaj dio rada obuhvata i osnovne karakteristike privrede kao jednog od najvažnijih društvenih sistema.

Drugi dio rada se odnosi na osnovne faktore koji imaju uticaj na privredni razvoj. Ovi faktori obuhvataju opšte i savremene faktore privrednog razvoja. Ova podjela je nastala na osnovu činjenice da je u savremenim uslovima poslovanja došlo do nastanka i razvoja novih faktora uticaja na privredni rast i razvoj.

U trećem dijelu rada biće praktično predstavljeno poređenje osnovnih makroekonomskih pokazatelja Crne Gore, Norveške i Italije.